

Tänamisest ja tunnustamisest

Ülla Linnamägi – Eesti Arst

President rõhutas selle aasta iseseisvuspäevakõnes, et peaksime olema tugevad, vastupidavad ja sitked, et seista vastu etteaimatavatele ohtudele, et oleksime kestlikud. Ühena kolmest tingimusest eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimiseks nimetas ta tervist ja selle hoidmise vajadust. Arst peab sellele kaasa aitama. Kuidas aga hoida Eesti ülekoormatud meditsiinisüsteemi tervist?

Vabariigi aastapäev on läbi aastate olnud tunnustamise aeg ja ka sel aastal tänati säravamaid tähti: teaduspreemia teadlasele, ordenid tipparstidele. Linnad tunnustasid väljapaistvamaid arste.

Presidendilt ordenid saanud inimesed on olnud oma valdkonna innustunud arendajad. Ordeni saanud emeriitprofessor Arne Lepp on arstiteaduskonnaga olnud seotud enam kui 60 aastat, tema anatoomiaõpik on alustalaks paljude generatsioonide arstidele nende professionaalse tee alul. Arstidest said tunnustuse inimesed, kes on mõne olulise valdkonna Eesti meditsiinis käima lükanud ja seda pühendunult arendanud, näiteks dr Margus Punab androloogia arendajana ja dr Aleksander Lõhmus ühena neerusiirdamisprogrammi eestvedajatest. Presidendi tunnustus peaks andma neile edasiseks jõudu, aga eelkõige on see ikkagi tänu tehtud töö eest.

Selles ajakirjanumbris on intervjuu 2014. aastal teaduspreemia saanud prof Aleksandr Žarkovskiga. Professor on ideegenererija, kes suudab oma mõtte täideviimiseks tagada meeskonna innustunud töö. Sisemise põlemisega motiveerib ta noori edasiviiva jõuna planeeritud teostama. Intervjuus mainis ta, et noorte Eestis hoidmise üheks tingimuseks on neile toetava ning tunnustava keskkonna tagamine. Küsinud temalt meie meditsiini põhilist kitsaskohta, tõi ta esile arstide läbipõlemisohu suure töökoormuse tõttu. Ühe võimalusena töökoormuse vähendamiseks

peaks prof Žarkovski sõnul vabastama arsti tegevustest, mis on väljaspool tema vastutusala.

Meditsiini tugevus ja kindlus sõltub ahela igast lülist. Tuleme riikliku tunnustuse saanute teema juurest meie igapäevase arstliku tegutsemise maailma. Millised peaksid olema meie tööõõmu allikad, millele toetuda, et me töökoormuse all ei katkeks? Kiirustavas maailmas teeme nurisemata oma igapäevatööd. Kantuna eelnenud tunnustamise teemast tekib paratamatult küsimus, kas meil on oskus märgata seda, mida kolleeg on hästi teinud, ja seda talle ka öelda. Kas me täname neid, kes meiega koos sama vankrit veavad? Oma tööd teevad ju südamest ja parimate oskuste kohaselt kõik lülid meditsiinisüsteemis. Selles ajakirjanumbris ilmub aga hoopis lühiülevaade kaebustest, mida tervishoiuteenuse kvaliteedi eksperdikomisjonil tuli 2013. aastal lahendada, samuti meditsiiniõiguslik tagasivaade 2013. aastale ja seal toodud näitele kohtumenetluseni jõudnud arstlikust veast. Oma vigu tuleb julgeda tunnistada. Aga kes tänab arsti nende paljude juhtude eest, kui ta on haiguse tänu arstikunstile ning arstivaistule varakult avastanud ja ravinud-kõrvaldanud?

Nii teadusmaailm kui ka meditsiin on väga konkureerivad, kestvuse tagamiseks käib võitlus nii vahendite kui ka ajupotentsiaali eest. Ka Eesti meditsiini- ja meditsiiniteaduse iga lüli põhieesmärk on konkurentsile ellu jääda. Millise lüli tegemistest või tegematajätmisest sõltub ravitulemus ja patsiendi rahulolu? Peaksime tänama ja tunnustama kõiki, kes Eesti meditsiiniimaastikul tegutsevad.

Elus on asju, mis ei võta palju aega ja on tasuta.

ylla.linnamagi@eestiarst.ee

Ülla Linnamägi